ՄԷԺՄՈՒԱԾԸ

ԱԽՊԱՐ

ԵՐԵՎՄԻ ԳԱԶԵԹԱ

ՇԷՐԱԾԻԹ

Սէնէլիի բէչին 150
Ալթը այլըղը 80
Իւ է այլըղը 40
Թաչ բալտը իչին բօսթա իւճրէթի սէնէլիի . 40
Շէհիր բօսթասը 80

Ղազէթայա միւթէալլիգ խուսուսաթ իչին
Ե. ԹՕԼԱՅԵԱՆԱ միւրաճաաթ օլունա

ԻԼԱՆԱԹ

Պէհէր սաթըրը պիր տէֆալըգ իչին 3
Իքինճի տէֆա իչին 2
Իլք սահիֆէյէ գօնուլանըն պէհէր սաթըրը . 10
Զիեատէ տէրճ խոիլէհէք իլանաթ իչին այրըճա բազարլըգ օրունդուր։

Ռումուրը նամեակա տալնա ալնուլէր մէհճանէն տէրճ օլունուր։

1116 ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻԻ ՍԷՆԷ 1888 ԶԱՐՇԷՆՊԻՀ

{{ ՆԻԻՍԽԷՍԻ 30 ԲԱՐԱ }}

ՅՈՒՆԻՍ 15/27 ՇԷՎՎԱԼ ՝ԺԱ ՀԱՅՈ Ն. 1116

ԱՍԻԹԱՆԷ 15 ՅՈՒՆԻՍ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Տիեարպէքիր վէ հէվալիսի էրմէնի-գաթօլիք մէրխասասը օլուպ, պիր միւտտէթտէն պէրու միւսաֆիրէթէն չէհրիմիզտէ մուգիմ պուլունան Ֆէրրահեան Ֆազ. Յովսէփ սէրբիսգօպօս ճէնապէրինին պու կիւն Բօմաեա միւթէվէճճիհէն չէհրիմիզտէն հարէքէթ իտճէկի իշտիւմիզ տիր։

—

Պազը թաշրալը միլէթտաշլարըմըզ թարաֆընտան գալէմէ ալընտըղընը տիւնքի նիւսխէսիզտէ եազտըղըմըզ մահզէրի ումումինին կաթողիկոսբաթրիգ բիւթպէթլու Ազարեան էֆէնտի հազրէթլէրինէ թագտիմ գըլընտըղը մէսմու տուր։

—

Ճէրիտէի Շարգիեէ, տիւնքի նիւսխէսինտէ, երինէ Ս. Յակոբ խասթախանէսի մէսէլէսինտէն, վէ կիւեա Մէճմուանը օլ պապտէ եազտրգլարը տօղրու տէյիլ իմիշ տէ, ճէրիտէնին եազտըգլարը տօղրու իմիշ կիպի պիր մանէատան թութթուրարագ, ատէթի գատիմէսի վէճճ իւզրէ բասթ կէլա վէ տէտիքլէրինին սալ ու էսասը օլմատըղը հալտէ սաղ սօղա գարշը պիր լիսանը նամիւնասիպտէն պուլունմուշ տուր։

Էվվէլ էմիրտէ էսասը մատտէտէն պահս իտէիմ, ճէրիտէ, Ս. Յակոբ խասթախանէսի հագգընտա Մէճմուանը ճումաա կիւնիւ, վէ քէնտիսինին ճումաա իրթէսի կիւնիւ եազտրղը մալիւմաթտա նէ՞ պիւեիւք ֆարգ պուլուեօր քի, տիւնքի նիւսխէսինտէ, «Շիմտի սօրարըզ, 1400 ամրա իլէ էպնիեէ եաբալըմ, եօգ էպնիեէ եաբմաեալըմ, իսլահաթը տախիլիեէ եաբալըմ գարարը իչին գօմիսիօն թէչքիլի նէ՞ըէտէ գալըր, վէ թախտիշը էզհանը մուճիպ օլան ահվալին համտ օլուն գօմիսիօն նասպը իլէ թէսվիեէ օլունտուղու նէ՞ըէտէ գալըր» տիեօր։

Պիզ, ճումաա կիւնքի նիւսխէմիզտէ, պու մէսէլէ հագգընտա,

«Ս. Յակոբ խասթախանէսիյէ ֆուգարասը ահվալինին իսլահը մատտէսի, պունտան էվվէլ պիր գաչ իճթիմատէ մէվզուի միւզաքէրէ օլմուշ օլտուղու կիպի, տիւնքի իճթիմատէ տախի պու մատտէ հագգընտա ուզուն միւատտէթ միւզաքէրաթ ճէրէեան իթմիշ, վէ խասթախանէ սանտըղընտա թօբլանմիշ օլան 1400 գատար լիրանը, թէէսիսի մէզքուրուն վարիտաթընը արթըրմագ մագսէտիյէ, էպնիեէ ինշասընա սարֆ օլունմասը մուգատտէմա թէքլիֆ օլունմուշ իսէ տէ, պու պապտէ վէրիլմիշ օլան գարար հագգընտա մալիւմաթը գաթիեէմիզ պուլունմամագլա պէրապէր, չու գատարը մէսմուաթը ահիզանէմիզտէն տիր քի, խասթախանէտէ պուլունան խասթակեանը, մէճնունլարը վէ ֆուգարանը ահվալի, Ս. Յակոբ Հոգաբարձութիւնու հէյէթի միւհթէրէմ վէ միւթէմէնէսի թարաֆընտան սարֆ օլունան մէսաի վէ իգտամաթը միւթէվալիեէ բաղմէն, էպնիեէ ինշասընտան տահա զիեատ միւհիմաճը իսլահ պիր սուրէթտէ օլտուղու ճիհէթլէ, ինշաաթը մէզքուրէ խուսուսընտա խաթիճալ իտիլմէմէսի վէ տախիլի խալահաթ վէ թամիրաթա պագըլմասը լիւզումու մէվգէի միւզաքէրէեէ գօնուլմուշ, վէ խասթախանէ վէ մէրպութաթընը թէտգիգաթ վէ թահգէգաթընա միւպաշրէթ իթմէք, վէ պիւտճէսինի տախի նազարը միւթալէաեա ալմագ իւզրէ պիր գօմիսիօն թէչքիլ օլունմուշ, վէ իչպու գօմիսիօնա աթիտէ էռամիսի մուհարբէր զէվաթ ադա ինթիթապ գըլընմըշ տըր։

Բէքմէզեան Կոմիտաս էֆէնտի.
Մըսըրլեան Օննիկ պէյ.
Սագըզ Յովհաննէս էֆէնտի.
Սարբեան Անտոն պէյ.
Տիւզեան Սարգիս պէյ.

Պու գօմիսիօն ադասը, պիզդաթ խասթախանէեէ կիտէրէք, տէրունը ահվալի բէյ էլայն կէօրէճէք, վէ իճապը իճբասընը պիլ միւզաքէրէ բաբօրթօսունու եաբարագ, մէճլիսէ թագտիմ իտէճէկի կիպի, խասթախանէնին պիւտճէսինի տախի թէտգիգ վէ միւթալէա իլէ, պիհագգընումումմ միլլէթիմիզին հէտէֆի նօգթաի նազարը ալան Ս. Յակոբ խասթախանէսիյէ մէրպութաթընը՝ խոշնուտիեէթի ումումիեէթի մուճիպ պիր հալէ վագ իտիլէճէկի մէմուլի գավիտէն տիր» տէմիշ իտիք։

Ճէրիտէ իսէ, իրթէսի կիւն, պու պապտէ,

«Էվվէլքի կիւն, ադտը իճթիմա իթմիշ օլան էրմէնի-գաթօլիք մուվագգաթ իտարէ մէճլիսինտէ ճէրէեան իտէն միւզաքէրաթ հագգընտա ալաբղըմըզ մալիւմաթա նէզարէն, Ս. Յակոբ խասթախանէսի սանտըղընտա 1400 լիրալըգ պիր մէպլաղ մահֆուզ օլուպ, պու մէպլաղընը՝ խայրաթխանէի մէզքիւր իչին ադարէթ ինշասընտ սարֆ օլունմասը էվվէլճէ թէքլիֆ, վէ շիմտիլիք թէէխիր օլունմո՞ւշ մու, վէ խայրախանէնին ահվալը տախիլիեէսինի իսլահ վէ պազը թամիրաթ իճրա իթմէք տահա միւնասիպ օլաճաղը միւլահազասընա մէպնի, պիզդաթ կիտիպ խասթախանէնին ահվալը տախիլիեէսինի թէտգիգ վէ պիւտճէսինի նազարը միւթալէաեա ալարագ, պիր բաբօրթօ թանզիմ իթմէք մէմուրիեէթիլէ իտարէ մէճլիսի քէնտի ազասը միեանընտան օլարագ աթիտէքի զէվաթտան իպարէթ պիր գօմիսիօն նասպ իթմիշ տիր։

Մըսըրլը Օնիկ պէյ
Տիւզեան Սարգիս »
Սարբեան Անտոն »
Սագըզ Յովհաննէս էֆ.
Բէքմէզ Կոմիտաս »

տէմիշ իտի, վէ պու մալիւմաթը ալթընտա ուեար ույմազ պազը միւթալէաթ տախի սէրտ իթմիշ իտի քի, անը ճէվապընը տա բազար իրթէսի կիւնքի նիւսխէմիզտէ միւնտէրիճ միւթալէաթազլա վիրմիշիզ տիր։

Շիմտի պիզ տէ ճէրիտէեէ սօրարըզ ըքի, «Ս. Յակոբ խասթախանէսի սանտըղընտա, 1400 լիրալըգ պիր մէպլաղ մահֆուզ մու իմիշ. պու մէպլաղընը խայրաթիանէի մէզքիւր իչին ադարէթ ինշասընա սարֆ օլունմասը էվվէլճէ թէքլիֆ, վէ շիմտիլիք թէէխիր օլունմո՞ւշ մու, վէ խայրախանէնին ահվալը տախիլիեէսինի իսլահ վէ պազը թամիրաթ իճրա իթմէք տահա միւնասիպ օլաճաղը միւլահազասընա մէպնի, պիզդաթ կիտիպ խասթախանէնին ահվալը տախիլիեէսինի թէտգիգ վէ պիւտճէսինի նազարը միւթալէաեա ալարագ, պիր բաբօրթօ թանզիմ իթմէք մէմուրիեէթիլէ իտարէ մէճլիսի քէնտի ազասը միեանընտան օլարագ աթիտէքի զէվաթտան իպարէթ պիր գօմիսիօն նասպ իթմիշ մի։ Ֆարգըմըզ նէ՞ըէտէ տիր, ճէրիտէ։ Էկէր պիզիմ եազտըղըմըզ խէթա իսէ, սէնին եազտըղընը նա՞սըլ տօղրու օլապիլիր, վէ իպարէճէ վէ միւթալէաճա պազը ֆարգ միւթէանա օլարագ, էսասէն այնի մալիւմաթը վիրտիկին հալտէ, պիզիմ եազտըղըմըզդա գաբշը կիւեա տօղրու տէյիլիմիշ կիպի պու գատար մուախէզաթ՝ հանկը ագըլ վէ մանթըգ մահսուլու. տուր. Պիր տէ շունու. սիւալ իտէրիզքի, պալէատէ նագլ իթտիկիմիզ իլք մալիւմաթ իլէ տիւնքի նիւսխէնտէ կէօրիւլէն մալիւմաթ արասընտա նէ՞ֆարգ վար տըր։ Տիւն, «Ս. Յակոբ խասթախանէսինին ումումը իտարէսի իլէ մատակարարութիւնունուն մաթլուպ սուրէթտէ իճրա օլունուպ օլունմատըղընը անլաեարագ, էսնիւմիզտէքի բէնչէնպիհ կիւնիւ թէճէմմիւ իտէճէք օլան իտարէ մէճլիսինէ օլ պապտէ պիր մալիւմաթ իթա իտիլէճէք տիր» տէմիշսին։ Սօրարըզ, պու ճիւմլէտէն, Ս. Յակոբ խասթախանէսինին տախիլի ահվալինին վէ սայիրէնին թահգըգաթ վէ թէտգիգաթը, վէ պու թահգըգաթ վէ թէտգիգաթն՝ պիր հէյէթի մախսուսէ մարիֆէթիլէ իճրա իտիլէճէկի անլաշըլմա՞զ մը, եօգսա հիչմէթլէ՞ մի թահգըգաթ իճրա իտիլէճէք տիր։ Հէր նէ գատար պու ճիւմլէտէ, ագարաթ ինշասը մատտէսինտէն մահս օլունմամըշ իսէ տէ, ճէրիտէ, զաթէն պու թահգըգաթա գարար վէրիլմէսինէ, ագտէմճէ վուգուպուլմուշ, վէ մուախարէն թէէքիտ իտիլմիշ օլան պիր թէքլիֆին պիւեիւք եարտըմը օլմուշ օլտուղունու պի՞լմէեօր մու։ Ֆարգ իտէլիմ քի, իտարէ մէճլիսինին պու տէֆաքի գարարընա պու մէսէլէնին շումուլի օլմասընը, էօյլէ պիր մատտէյի ճէրիտէ քէնտիսի տէ էվվէլճէ եազմըշ իքէն, պու կիւն նա՞սըլգալգըպ տա, կիւեա մատտէյի մէզքիւրէ եալընըզ Մէճմուատա եազըլմըշ տըր կիպի, թէֆախիւր իտէրճէսինէ պիր թագըմ սիւալլէրտէ վէ մուախէզաթտա պուլունուր։

Ճէրիտէ, Ս. Յակոբ խասթախանէսի վէ ֆուգարախանէսի հագգընտաքի սէօզլէրին վէ ըրիվաեէթլէրին խախտիշի էզհանը մուճիպ օլտուղունա տայիր զազէթամըզ ֆըգրասընը կիւեա սէրմաեէ իթթիխազ իթմիշ տիր։ Պու ֆըգրանըն իլղահաթընը բազար իրթէսի կիւնքի նիւսխէմիզտէն մուֆասալէն վիրմիշ իսէք տէ, պու կիւն տախի, ճէրիտէեէ, Ս. Յակոբ խասթախանէ վէ ֆուգարախանէսի ահվալինէ տայիր սէօզլէնէն սէօզլէր վէ ըրիվաեէթլէրին ասլը օլուպ օլմատըղընը անլամագ իսթէր իսէ, իտարէ մէճլիսինին ազասընտան օլուպ, քէնտինին տախի պիլտիկի վէ թանըտըղը զէվաթը միւհթէրէմտէն օլպապտէ մալիւմաթ իսթէմէսինի, վէ ալաճաղը մալիւմաթն՝ թախտիշի էզհան վէ էֆքարը մուճիպ սուրէթտէ օլուպ օլմատըղընը, պիզդաթ մուհաքէմէ իլլէմէսինի քէնտիսինէ իհալէ իտէրիզ։

Պու մատտէ հագգընտա զազէթամըզդա մալիւմաթ վիրէն Պագչեան Ֆազ. Նիկողայոս վարդապետ օլմատըղընը պէեան իթտիկիմիզ հալտէ, ճէրիտէ, տիւնքի նիւսխէսինտէ, հալէա մէգքիւր իտտաասընտա իսրար իլէ՝, միւմայիլէյհ ալէյհինտէ պիր թագըմ նէշրիեաթտա պուլունմուշ տուր։ Պիզ, օնէշրիեաթըն ճիհաթը սայիրէսի հէր քիմէ այիտ իսէ, անէ թէրքլէ, չունու տէրիզքի, մատտէի մէզքիւրէ հագգընտա եազտըղըմըզ մալիւմաթը Պագչեան վարդապետտէն ասլա վէ գաթա խասպէր ալմամըշ պուլունտուղումուզու գաթիէն վէ ըէսմէն իսպաթա միւգթէտիր վէ հազըր պուլունտըղըմըզը պէեան իտէր իսէք, աճապա ճէրիտէ քէնտիսի տէ մէգքիւր իտտաասընը, իգթիզամ հալտէ ըէսմէն վէ գաթիէն իսպաթ իտէպիլէճէք՞ մի տիր...։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Պուլկարիսթան իմարէթինին ումուրը մալիեէ վէ միլքիեէսի պօսուգ օլտուղունա տայիր օլան նէշրիեաթըն թէքզիպի զըմնընտա, Գօրէսբօնտանս Բիւլթիգ զազէթասընա Սօֆիատան 11 յունիս թարիխլէ իրսալ օլունան նիմ ըէսմի մէքթուպտա պէրվէճճի աթի իշար օլունմուշ տուր։

«Պուլկարիսթան ահվալը մալիեէսի պէրպատ օլտուղունտան, միւսթագպէլէն քէօպի մամուրիեէթի միւմբինիզ օլաճաղը վէ բրէնս Ֆէրտինանտըն թէվէճճիհիւ ումումիյէ մազհար օլամատըղը էճնէպի զազէթալարընտա րիվաեէթ օլունմուշ տուր։ Պուլկարիսթան ահվալը մալիեէ վէ միլքիեէսինէ տայիր իտիլէն նէշրիեաթը մէզքիւրէսինին ըէտտի իշին իմարէթին քէնտի վարիտաթըյլա իտարէ օլունտուղունուն պէեանը քեաֆի կէօրիւնիւեօր։ Զիրա Էվրօբատա տիւեուունը ումումիեէսի օլմաեան պիր մէմլէքէթ վար իսէ, Պուլկարիսթանտը։ Էվրօբատա ճարի օլան ինհիսարը տուխան վէ պիլվասթա թէքեալիֆ՝ Պուլկարիսթանտա մէվճուտ օլմաեըպ, մէնպաի վարիտաթ կէօմրիւքլէր իլէ բաթէնթա ըէսմի, վէ էմրաք վէրկիսի տիր։ Պուլկարիսթան իշպու վարիտաթըյլա քէնտի բէնտիսինի իտարէ իտիպ, 20 պին նէֆէր գատար ասքէրինին մէսարիֆինի թէսվիեէ իլլէտիքտէն պաշգա, պիլա իսթիգրազ շըմէնտըֆէրին իլթիսագ խաթթլարընը ինչա վէ մէսարիֆի սայիրէսինի թէէտիեէ իթմիշ տիր։ Էճնէպի սէրմաեէտարլարընը մուավէնէթի միւնգամմ օլմատըգճա, Պուլկարիսթան թէշէպպիւսաթը մուհիմմէտ պուլունամազ իսէ տէ, իսթիգպալէ էմնիյէեթլէ աթֆը նազար իտէպիլիր։

«Պուլկարլարը Ռուսիաեա միւթէշէքքիւր օլմալարը լազմ կէլէճէկի մէսէլէսի իւզէրինէ մուպահասաեա լիւզում կէօրմէմէքլէ պէրապէր, սօն մուհարէպէտէն սօնրա Ռուսիա թարաֆընտան Պուլկարլարա պիր միգտար թօբ վէ հայվանաթ հէտիեէ իտիլտիկի, վէ Պուլկար ասքէրինին Ռուսիա զապիթլէրի մարիֆէթիլլէ թանզիմ օլունտուղու բիվաեէթլէրինէ կէլինճէ, Ռուսիալըլարը պըրագտրգլարը թօբլար վէ հայվանլար իչէ եարար օլմատըգլարընտան, Պուլկարիսթանա թէրք իտիպ կիթմէք մէմուրիեէթիլէ իտարէ մէճլիսի քէնտի ազասը միեանընտան օլարագ պիր գօմիսիօն նասպ իթմիշ մի։ Ֆարգըմըզ նէ՞ըէտէ տիր, ճէրիտէ։ Տիւնքի նիւսխէսինտէ, հալէա մէգքիւր իտտաասընտա իսրար իլէ՝, միւմայիլէյհ ալէյհինտէ պիր թագըմ նէշրիեաթտա պուլունմուշ տուր։ Պիզ, օնէշրիեաթըն ճիհաթը սայիրէսի հէր քիմէ այիտ իսէ, անէ թէրքլէ, չունու տէրիզքի, մատտէի մէզքիւրէ հագգընտա եազտըղըմըզ մալիւմաթը Պագչեան վարդապետտէն ասլա վէ գաթա խասպէր ալմամըշ պուլունտուղումուզու գաթիէն վէ ըէսմէն իսպաթա միւգթէտիր վէ հազըր պուլունտըղըմըզը պէեան իտէր իսէք, աճապա ճէրիտէ քէնտիսի տէ մէգքիւր իտտաասընը, իգթիզամ հալտէ ըէսմէն վէ գաթիէն իսպաթ իտէպիլէճէք՞ մի տիր...։

ԱՎՍԹՐԻԱ-ՄԱՃԱՐԻՍԹԱՆ ՄԷՊՈՒՍԱՆ ԷՆՃԻՄԻՆԼԷՐԻ

—

ՇԱՐԳ ՄԷՍԷԼԷԼԷՐԻ

Ավսթրիա մէպուսանընընն պիւտճէ գօմիթէսինին, յունիսի էֆրէնճի 18 թարիխլի իճթիմաի ղաեէթ մուհիմմ օլուպ, պազը Շարգ մէսէլէլէրի իւզէրինէ ուզուն ուզատիեէ միւպաքէրէ ճէրէեան իթմիշ տիր։ Ավսթրիանընն, ումումէն Շարգ մէսէլէլէրի վէ խուսուսա տէվլէթի Ալիեէ իլէ տէվլէթի Եունանիեէ միւնասէպաթը հագգընտաքի բօլիթիգասընա տայիր իյզահաթ վիրմէք իւզրէ ումուրը խարիճիեէ նազրը գօնթ Գալնօքի, պիտտէֆաթ իֆատէյի հալ իյլէմիշ տիր։

Իճթիմաի մէզքիւրուն զապթնամէսի ղաեէթ մուֆասսալ օլտուղունտան, թէքմիլինին թէրճէմէսինտէն սարֆը նազարլա, եալընըզ պազը մուհիմմ ճիւմլէլէրինի զիյրտէ պիթթէրճէմէ տէրճ ու պէեան իյլերիզ։

Մէզքիւր իճթիմա, գօնթ Գալնօքինին պիր նութգու իլէ քիւշատ օլունուպ, պու նութգու միւթէագրպ, Ավսթրիա-Մաճար հիւքիւմէթինին բօլիթիգայը խարիճիեէսի հագգընտա Լիւբէլ նամ մէպուս, էմիյիեէթ գուրասը թէքլիֆ իթմիշ, վէ պու թէքլիֆի տիկէր պիր մէպուս թարաֆընտան իլթիզամ օլունմուշ, «Շու գատար քի,– տէմիշ տիր, – Ավսթրիա վէ Ալմանիա մուահէտէսինին ադտ օլունտուղու զէման Ավսթրիանընն ինանը իտարէսինի էլտէ թուխմուշ օլան զաթը ֆէթանէթսիմաթը խաթրլամագ լազմ տըր։ Պու մուահէտէնին իսթիհգագը, ինքեար օլունմազ սուրէթտէ գօնթ Անտրաշիեէ աեիտ օլուպ, լաքին գօնթ Գալնօքի տէ, Ավսթրիա վէ Ալմանիա իթթիֆագընը մուհաֆազա իմտիքտէն պաշգա, իթալիանընն իթթիլաֆըյլա տախի իթթիֆագը մէզքիւրու թահքիմ իթմէքլէ, վաթանընա լաեըգ պուլունմուշ տուր։»

Մէպուս Մաթիւշ.– Պէն, Պուլկար մէսէլէսինին միւսթագպէլի հագգընտա տէյիլ, իլլա կէչմիշ զէմանընա տայիր պազը ֆիֆատաթ պէեան իթմէք իսթէրիմ։ Ֆիլիպէ հատիսէսինտէն էվվէլմէվճուտ օլան ըսթաթագուօնունիպգա իտիլմէմէսինէ մէճմունում, զիրա Պէրլին ահանա-

մէսիյէ թէէսիւս իթմիշ օլան Շարգի Ռումէլիեի, Պուլկար մէնաֆիինէ մուղայիր վէ Էվրօբա միւսալէհսաբնա մուխաթարալը սաատ իտէրիմ։ Էվվէլքի հալին իպգասը իչին հիչ պիր շէյ եաբմըշ օլմաեան Ավսթրիա-Մաճարիսթան բօլիթիգասընը թահսին, վէ Ավսթրիա իլէ Ալմանիա իթթիֆագընըն էսասը իւզերինէ նամուսու պիր սուլհու մուհաղաեա, վէ Պալգան հիւքիւմէթլերինին իսթիգլալիեէթինէ հիւրմէթ, վէ օրայարընը քեաֆֆէյի ճէօմասթլարընա միւսավի պիր խայրխահլըգ իպրազ իլէեէրէք։ Շարգ իշլերինին թապիի թէրագգըսընա չայըշմաեա տէվամ իտէճէկինի իւմիա իլէրիմ։

Մէպուս պարօն Պէգէքնի.- (Ավսթրիա վէ Եունան թիճարէթ մուահէտէնամէսինին ագտինտէն պահս իլէտիքատէն սօնրա.) Մէպուսան էնճիւմէնլերի, Եունան տէվլէթի իլէ միւնասէպաթի բօլիթիգիյեէմիզի, մէնֆաաթըմըզա խայրը պիր սուրէթտէ էյի պիր հալէ գօյմագլըզը պիտտէֆաթ թավսիեէ իթտիքլերի հալտէ, էռէֆ իտէրիմ քի, պու միւնասէպաթ, զիեատէ տօսթանէ պիր սուրէթ քէսպ իթմէք չէօյլէ տուրսուն, չօգ տէֆա տա բէք տէ խօշնուտ օլունամաեաճագ պիր հալտէ պուլունմուշ տուր։ Իքի սէնէ մուգատտէմ խարիճիեէ նազըրըմըզա արզ իթտիկիմ պիր սիւալտէ, Եունան մէմլէքէթի իւզերինէ Ավսթրիատա իտիլէն հէր կիւնա պէեանաթա եախօտ թէպլիղաթա մէմլէքէթի մէզքիւրէճէ, նէտէրէճէ ֆէվգէլատէ էհէմմիեէթ վերիլտիկինի, վէ Եունանլիլերին հիսսիեաթընը վէ իզզէթի նէֆսինի եարալամատըգտան պաշգա, պիզիմ իչին ղաեէթլէ էհէմմիեէթի օլանԵունան տէվլէթիլէ բօլիթիգաճա միւնասէպաթըմըզը տահա զիեատէ գավիւշտիրմէքլիկին արզու օլունը պիր մատտէ իտուկինի կէօսթէրտիմ, վէ սէվահիլի Եունանիեէնին մուհասէրէսինէ Ավսթրիանըն իշթիրաքընտան պէրու, Եունանիսթանըն հագըմըզտաքի թէվէճճիւհաթընը խալի ազալտըգընը, վէ անըն եէրինէ ատավէթ տիմէեիմ, ֆագաթ խօշնուտսուզլուգ գայիմ օլտուղունու, վէ պու խօշնուտսուզլուղուն, էհալի տէ վէ զաղէթալարտա աշիքարէն զահիրէ չըգտըզընը տախի տէրմիեան իլէտիմ։

«Օլ վագըթ, խարիճիեէ նազըրըմըզ, մուհասէրէ մէսէլէսինէ զիեատէ էհէմմիեէթ վիրմէեիպ, թիճարէթ ահտնամէսինին թէճտիտի իչին էլինտէն կէլէնի եաբաճաղընը թէէմին իթմէքլէ իքթիֆա իլէմիշ տիր։ Միւշարիէյհ սէօզիւնիւ իճրա իթմիշ տիր։ Լաքին միւնասէպաթը բօլիթիգիյեէ տահա զիեատէ մէթանէթ քէսպ իթմէմիշ տիր։ Պիլմէմ քի մուհասէրէտէն պէրու Եունանլիլարը էֆքեարընտա հալէա հէեէճան մը վար, եօգսա տիկէր հատիսէլէր մի վուգու պուլմուշ տուր քի հագգըմըզտա միւսայիտ թէպէտտիւլ վուգուինէ մանի օլմուշլար տըր։ Բէք չօգ Եունանլիլերին իգամէթ իթտիքլերի մէմլէքէթլերէ հէմհուտուտ մէմալիքտէ պուլունան պաղը մէմուրլարըմըզը հարէքէթի, մէրգուման Եունանլիլերին Ավսթրիա հագգընտաքի թէվէճճիւհաթընը արթըմամաեա սէպէպ օլտուղու պէնտէնիզ թէէմին իտիլմիշ տիր։ Էօյլէ վուգուաթլար վէ իսիմէր իչիթտիմ քի, խարիճիեէ նազըրընը, պունլար իլէ իչթիղալտէն սագընտըրմագ իսթէրիմ։

«Անճագ չու սահիհ տիր քի, Եունանիսթան իլէ Ցերսաատէթ արաստընտա վարօր իշլէթէն, վէ սահիպլերինէ վէ մահէլլերինէ թէոլիմ օլունմագ իւզրէ, բօսթա մէքթուպ վէ չանթալարընը, Ցերսաատէթտէ Ավսթրիա բօսթախանէսինէ թէսլիմ իթմէք իչզրէ սէֆիրիմիզ թարաֆընտան էմր վերիլմիշ տիր։ Պու վագրա, Ավինատա բէք ֆէնա թէէսիր իտիպ, Եունանիլէր, Լօյտ գումբանեասըյա օլան մուղավէլէլերինի ֆէսխ իթմիշլէր տիր։ Թէքրար իտէրիմ քի, մէմուրլարըմըզըն հարէքէթինի սալիհէ չըգարապիլիր սէպպէր օլուպ օլմատըղընը պիլմէմ։ Խարիճիեէ նազըրըմըզա պու մատտէ հագգընտա պաղը իլգահաթ վիրմիշ օլմագ իւզրէ իչպու հատիսէլէրտէն պահս իտիեօրում։»

(Տէվ-Դ)

* * *

Վիէննա, 21 յունիս.- Մաճար էնճիւմէնի 47 միլեօն 300 պին ֆիօրին ֆէվգէլատէ թախսիսաթը ասքէրիեէ մէսէլէսի իւզերինէ իճրաի միւզաքէրէ իթմիշ տիր։

Ազատան Մ. Բագօվսքի վէ գօնթ Աբօնեի իլգահաթ թալէպ իթտիքլերինտէն, հարպիեէ նազըրը Ժէնէրալ Պովէր, նէվիճատ թիւֆէնքլերէ, թօքլարա վէ իսթիհքեամլարա վէ թէնսիգաթը ասքէրիեէ պիր միգտար ագչէ թախսիս օլունտուղունու պէեանլէ պէրապէր, սէնէյի սագըգ թախսիսաթը ֆէվգէլատէսինին հէնուզ թէմամլըլէ սարֆ օլունմատըղընը վէ իհթիեաճաթը վագբաեա նէզարէն, թախսիսաթը մաթլուպէնին քեաֆի օլմաեաճաղընը սէրտ իթմիշ, վէ պաղը իլգահաթընը սուրէթի մահրէմանէտ իթա իլէմիշ, վէ մէսարիֆի միւթատէնին չիմտի 181 միլեօն ֆիօրինէ պալիղ օլտուղու միւթալասընա ճէվապէն, մէպլաղը մէզքիւրուն պիլճիւմլէ իհթիեաճաթա քիֆաեէթ իլլէտիկինի վէ նէֆէրլէրին թայեինաթընըն իսլահընը արզու իլլէտիկինտէն, իւչ միլեօն ֆիօրին սէնէվի մէսարիֆէ զամմը լազըմ կէլճէկինի իֆատէ իթմիշ տիր։

Պաշ վէքիլ Մ. Թիցա տախինութ. գունտա, Էվրօբանընն բօլիթիգաճա հալը հազրը, գարըշըգըզտան ազատէ օլսա, պու գատար չօգ մէպալիղ թէբլիֆինէ հաճէթ կէօրիւլմէեէճէկինի, վէ ֆագաթ սուլհունտէ. վամը էմարէլէրինէ բաղմէն, Ավսթրիա-Մաճարիսթան տէվլէթինին հէր հալտէ միւտաֆաեա հազրը պուլունմասը լազըմէտէն օլմազլէ, մէպալիղի մաթլուպէնին գապուլ վէ եատէմը գապուլի բարլամէնթօնուն եէտը սէլահիեէթ վէ իգթիտարընտա տախի օլմատըղընը իսթար իթմիշ տիր։

Մէսարիֆի ֆէվգէլատէ իւզերինէ միւզաքէրէ հէնուզ պէր տէվամ տըր։ Ավսթրիա պիւտճէսի գօմիսիօնու, թախսիսաթը պահրիեէեի գապուլ իթմիշ տիր։ Մէսարիֆաթը ասքէրիեէնին գապուլի ագիպինտէ, Ավսթրիա զապիթանը իչին թէրֆիի բիւթպէ թէվճիհաթը նէչր օլունաճագ տըր։ Հէյեէթի զապիթանա 1341 զապիթ վէ ասաքիրի մուվազզաֆաեա 3146 նէֆէր, հայվանաթա 407 աթ իլավէ օլունմագ իւզրէ պիւտճէեէ իճապ իտէն թախսիսաթ վագ վէ թէրգիմ օլունմուշ տուր։ Թէվճիհաթը մէզքիւրէ իւզերինէ յունվար այընտա 1341 միւլազիմին բիւթպէլերի թէրֆի օլունաճաղընտան, էքսէր քիւչիւք զապիթլէր իքի սէնէլիք թէրֆիի բիւթպէեէ տէֆաթէն մագհար օլաճագլար տըր։

* * *

Բէչթա, 18 յունիս.- Գօնթ Գալնօքի, Թիճարէթ մուահէտէնամէսինին ագտը զըմընտա Ավսթրիա-Մաճարիսթան իլէ Ռումանիա պէյնինտէ իճրա օլունան միւզաքէրաթընը պուլունտուգլարը հալ վէ մէվզիեէ տայիր էնճիւմէնլերէ մալիւմաթ իթա իլլէմիշ տիր։

Հայվանաթ մէսէլէսի արթըգ պիր կէչնա միւշքիւլաթա մահէլլ վիրմէեիպ, շիմտիլիք եալընըզ պուղտայ թարիֆասըյա իչթիղալ իտիլմէքտէ տիր։ Մաճարիսթան հիւքիւմէթի պունօգթա հագգընտա միւսաատաթ իճրասընա հազրը իսէ տէ, Ռումանիա հիւքիւմէթինին տախի թրասիվանեա գըթասընտա իմալ օլունան էմթաա թարիֆասընճա թէնզիլաթը քէլլիէ իճրա իթմէսինի թալէպ իլէմէքտէ տիր։ Պիւքրէշ թիճարէթ օտասը թէնզիլաթը մէգքիւրէնինրու. մանիատա սանատթարը մահվ վէ բէրիշանիտէճէկի էֆքեարընտա պուլունմագտա տըր, զիրա նիւմունէ օլմագ իւզրէ Ռումանիատա քիւչատ օլունան վէ միլեօնլար սարֆըլլա թէ. բագ գըլարը թէէմին իտիլէն ֆապրիգալար թէնզիլաթը մէզքիւրէ իւզերինէ խասարաթը քիւլլիեեէ տիւչաբ օլաճագլար տըր։ Պիւքրէշ թիճարէթ օտասը թարաֆընտան թանզիմվէ իթա օլունան պիր գըթա լայիհայի մուֆասսալէտէ, Թրանսիլվանիա գըթասընըն սէնաի վէ մամուլաթընա Ռումանիա գաբուլարընըն քիւչատ իտիլմէսի չարթըյլա ագտ օլունաճագ մուահէտէյի թիւճճարիեէնին պուլունմամասընա, պուլունմասը միւբաճճահ օլտուղու պէեան վէ իխթար իտիլմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Գասթամոնի վիլաեէթի տախիլինտէ Պայթըն գազասը գայմագամըղը, Համիտիեէ գայմագամ Իսմայիլ Հագգը պէյէ։

Վիլաեէթի մէզքիւրէ տախիլինտէ Համիտիեէ գազասը գայմագամըղը, Զէրքէզ գայմագամը սապգ Իսմայիլ Հագգը էֆէնտիեէ թէվճիհ.

Ուժուրը սըհհիեէյի ինսանիյէ թէֆթիշ գօմիսիօնու ազասընտան վէ թապիպ միրիլիվալարընտան Գասթանթին Մավրիտի բաշա իլէ իքինճի օրտուի Հիւմաեունա մէնսուպ սընըֆը ըէտիֆ մուգատտէմ 67 ինճի Պըրուսա ալայը միրալայը Մէհէմմէտ Ըէշիտ պէյէ թէպտիլէն իքինճի բիւթպէտէն Մէճիտի վէ մէքեաթիպի բիւշտիեէյի ասքէրիեէ միւտիրի ումումիսի բիեատ պինպաշըլարընտան Սատըգ էֆէնտիեէ տէօրտինճի բիւթպէտէն Նիշանը ալիի Օսմանի վէ Հիճազ Ֆըրգաի ասքէրիեէսի էրքեանը հարպիեէսի միւլհագ. զապիթլիկինտէ միւսթախտէմ բիեատէ եիւզպաշընը Իսմայիլ էֆէնտիեէ տախի պէշինճի բիւթպէտէն Մէճիտի Նիշանը զիյզանը իհսան պուլրուլմուշ տուր։

—

Տիւնքի կիւն Թահթը բիյասէթի Սատրազամիտե, ատլիեէ, տախիլիեէ մալիեէ, նաֆաա վէ Թիճարէթ նազըրլարը բաշալար հազարաթընտան միւրէքքէպ օլարագ պիր գօմիսիօն ագտ օլունմուշ, վէ միւզաքէրաթը մուհիմմէյի մալիեէ իլէ իշթիղալ պուլրուլմուշ տուր։

—

Տիւնքի կիւն ենէ հէյեէթի հաքէմ Շուրայի տէվլէթտէ տայիրէյի մախճուսէսինտէ ագտը իճթիմա իթմիշ, վէ եազտըղընմըզ վէճճէլէ թարաֆէյն ավօգաթլարը միւտաֆաալարընը իքմալ իթտիքլերինտէն, պունտան սօնրա իչին գաթիէն ֆասլը եազընտա իճթիմա իտէճէք օլան տէօրթ հաքէմէ գալմըշ տըր։

—

Տէվլէթի Ալիեէ իլէ Սըրպիսթան էլչիսի Մ. Նօվագ օվիչ պէյինտէ մուվագգաթ թիճարէթմուգավէլէնամէ. սինէ վագը իմզա օլունմուշ տուր։

Իշպու մուգավէլէնամէ գէկտ. 13 1892 թարիխինէ գատար մէրի իւլ իճրա օլաճագ, վէ միւտտէթի մէզքիւրէտէն ալթը այ էվվէլ ֆէսխի թալէպ օլունտուղու հալտէ, 93 դէկտեմբերինին նիհաեէթինէ տէկին մէրի իւլիճրա գալըպ, պատէհու պու մինվալ իւզրէ սէնէտէն սէնէեէ թէճտիտ օլունաճաղընտան, գաթիէն պիր մուահէտէյի թիճարէթին ինիգ ատընա տէկին, թարաֆէյն միւնասէպաթը թիւճճարիեէսի թահթը ինթիղամա ալընաճագ տըր։

Մուգավէլէնամէյի մէզքիւր եէվմի իմզասը օլան էֆրէնճի յունիսին 25ինտէն իթթիպարէն իքի այա գատար թաստիգ իտիլէճէք իմիշ։

—

Կիրիտ վալիի սապգը Գասթաքի Անթաքուլօ բաշա հազրէթլերինէ շէհրի օն պին զրուշ մաազուլիեէթ մաալը թախսիս պուլրուլտուղու Մանիֆէօր զաղէթասընտա մուհարրէր տիր։

—

Կիրիտ վիլաեէթինէ ալթմըշ պին լիրա իգրազընա Պանգ տը Գանթանթինօբլ թարաֆընտան մուվաֆֆագաթ օլունտուղուս մէրվի տիր։

—

Եազտըղըմըզ վէճճէլէ, տիւն Պանգը Օսմանինին իւչիւնճիւ տիրէքթօրու Ֆօն Հաս, վարնա թարիգիյէ Պերլինէ կիթմիշ տիր։

—

Մըսըր ըէյիսի նուզզարը սապգը Նուպար բաշա հազրէթլերինին եագընտա Ցերսաատէթէ կէլէճէկինի զաղէթալար եազընօր։

—

Էսէֆի ազիմէ խապէր ալընտըզընա կէօրէ, չէհիր էմինի Մազհար բաշա հազրէթլերինին 18-20 եաշլարընտա մախտումը ալիլերի Քեամիլ պէյ՝ պիր միւտտէթտէն պէրու միւպթէլա օլտուղու խասթալըգտան ըէհաեապ օլամաեարագ, էվվէլքի կիճէ սաաթ եէտի պուչուգտա ազմը տարը պագա իթմիշ, վէ նաշը տիւն ալայ իլէ վէ բէք չօգ զէվաթը միւթէպէրէ հազըր օլտուղու հալտէ, միւշարիէյհ հազրէթլերինին Պէշիքթաշտա վագը գօնագլարընտան գալտըրըլարագ, Պէշիքթաշ իսկէլէսինէ վէ օրտան մապէյնի Հիւմաեունը թաճտարիտէն թախսիս պուլրուլան պէչ չիֆթէ գաերզլար իլէ էյտապէ նագլ վէ ճէնազէ նամազը էտա օլունարագ, մագպէրէյի մախսուսունտա տէֆն իտիլմիշ տիր։

—

Գարատաղ հուտուտունտա Արնավուտլար իլէ Գարատաղլար պէյինտէ պիր միւտարեպէ վուգուի, պաղը թէլէկրաֆնամէլերտէ ըիվաեէթ օլունմուշ իտի։ Գօրէսբօնտանս Բօլիթիգ զաղէթասընա պու խուսուստա թէլէկրաֆլա վերիլէն թաֆսիլաթա նէզարէն, պաղը Գարատաղ հայտուտլարը իքի նէֆէր մուհաճիրի թէլէֆ իթտիքլերինտէն, Արնավուտլար մէվզրի ճինաեէթէ պիլ ազիմէ, Գարատաղ հայտուտլարընը թէէտիպ, վէ 10 գատար Գարատաղլը իթլաֆ իլէ, գուսուրլարընը ֆիրարէ մէճպուր իթմիշլէր աիր։

—

Եազտըղընմըզ վէճճէլէ Անատօլու Հիսարընտա կազ իլէ պիր թագըմպիշարէկեանը եագմագ ճինաեէթինի իրթիքեապ իթմէլերինտէն տօլաեը մէվզուֆ պուլունան մալիւմ էլ էսամի ալթը շախսըն Մահ.քէմէի ճինաեէթտէ մուհաքէմէի ալէնիեէլերինին տիւնքի կիւն իճրասը մուգարրէր պուլունմուշ, վէ օ վէճճէլէ միւթ. թէհիմ վէքիլլէրիյլէ վիճուտինէ լիւզում կէօրիւնէն շախսլար վէ միւթթէհիմլեր ճէլպ իտիլմիշ իսէ տէ, ազատան Թահսին էֆէնտինին աղրը. ճա սուրէթտէ էքյֆսիզլէնմէսիյլէ, մահէլլի մէմուրիեէթինէ կէլէմէմէսինէ մէպնի, մուհաքէմէի մէզքիւրէնին իճրասը վագթը ախէրէ թաալիգ զըլընմըշ տըր։

—

Շագրի մէշհուր Մէհէմմէտ բէհլիվանընն ըէֆիգի խապաստէթի օլան Պէյթուլլահընն կէյպիզէ թարաֆլարընտա զուհուր իտերէք, պիր գըզ դաչըրարընը, վէ ասաքիրի զապթիեէտէն պիրիսինի թէլէֆ իթտիկի խապէր ալընմասը իւզերինէ կէրէք կէյպիզէ վէ կէրէք Ցերսաատէթտէն ժանտարմալարլա սայիրէ կէօնտէրիտիկի, վէ իճրաի թէհարրիեաթը լազմէ իլէ մէրգումուն տէրտէսթինէ դայրէթ իտիլէճէկի թահգըգ գըլընմըշ տըր։

—

ՊԱԹՈՒՄՏԱՆ ԹԱՀՐԻՐԱԹ

Պաթումտան յունիսի էֆրէնճինին 17սի թարիխիյէ Լէվընթ Հէրբլտ զազէթասընա պէր վէճճի աթի եազըլմըշ տըր։

Թէէմին իտիլտիկինէ կէօրէ, Զար հազրէթլերի եագընտաԱսիատա պուլունան պազը մէմալիքինէ սէյեահաթ իտէճէկի միւնասիպէթիյլէ, Պաթումա տափի ուղրաեաճագ տըր։ Մահէլլի զապթասը, շիմտիտէն, բասբօրթլարը պուլունմաեան էչխասալէյհինտէ թէտապիրի չէտիտէ իթթիխազ իլլէմէքտէ տիր։

Մէմուրինի ասքէրիեէ, իսթիհքեամաթ ինչաաթընտա ֆէվգէլատէ կէրմիեէթ կէօսթէրիեօրլար։ Մալիւմաթը մախսուսէմէ նէզարէն, պու ինչաաթ իչին չիմտիեէ գատար իւչ միլեօն ռուպլի սարֆ օլունմուշ, վէ հէնուզ ինչաաթըն նըսֆը եաբըլապիլմիշ տիր։

Գութախս միթէպերանը, իմբէրաթօր հազրէթլերինէ պիր զիեաֆէթ վիրմէք իւզրէ 3000 ռուպլի իթասընը գարարլաշտըրմըշլար տըր։

Ռուսիա հիւքիւմէթի, Պաթումտա զաեէթ մուհիմմ պիր մէմուրիեէթի ասքէրիեէ օլմագ իւզրէ, տէվայիրի ասքէրիեէյի մէմլէքէթտէ ֆէվգէլատէ միթէպէր պուլունան ժէնէրալ Գօլատէլիի, քեաֆֆէյի գալէլերին գօմանտանլըզընա թայեին իլլէմիշ տիր։

Էեալէթիմիզտէ միւթէմէքքին էճնէպի Մուսէվիլերին թարտ ու թէպիտի հէման խթիամ պուլմուշ տուր։ Եալընըզ Պաթումտան, էքսէրիսի թէպաայի Օսմանիեէտէն օլարագ պիր գաչ եիւզ Մուսէվի նէֆի գըլընմըշ տըր։ Օսմանը թէպաասընտան օլան Մուսէվիլերտէն պաղըսընն, օրթօտօքս մէզհէպինի գապուլ իթմիշ օլտուղլարընա տայիր Թրապիզօն Ռում մէթրօպօլիտլիկի թարաֆընտան մունթազամ շահատէթնամէլերի համիլ օլտուղլարը հալտէ Պաթումա կէլտիքլերինի կէօրտիւմ։ «Նէթիճէ վասրթաեը սալիհէ չըգարըը» տէրլէր։ Պու ագըլը իսրարէլ էվլատլարը, չիմտի բահաթճա իչլերի կիւճլերիյլէ մէչղուլ տըրլար։

Գաֆգասիա մէմուրինի ալիեէսի, պաղը մէմուրլարընն սուի հարաքեաթ վէ իսթիմալաթընը պահիրէ չըգարմըշլար տըր։ Պու պապտէ թահզըգաթա իպթիտար օլունմուշ տուր։

ԹԱՀՐԻՐԱԹԸ ՌՈՒՄՈՒՄԻԵԷ

Պու քէրրէ հապսխանէլերէ տայիր Տախիլիեէ նէզտրէթինտէն իրսալ պուլրուլան թահրիրաթը ումումիեէյի մուխթասարէն եազմըշ իտիք։ Մէզքիւր թահրիրաթը ալիեէտէ պա իրատէյի Սէնիյեէի հազրէթի Բատիշահի հապսխանէլերէ տայիր միւնտերիճ վէսաեա վէ էվամիրի մուհիմմէեի պու կիւն տախի թաֆսիլէն պիլտիրիրիզ։ չէօյլէ քի,

Թաշրալարճա վուգուաթ վէ ճէրայիմ ասհապընըն իմթիտաը մէվգուֆիյէթլերինէ վէ հապսխանէլերէ խլաֆը մէճմուիյէթէ էալիհա վէ ալէաթը ճարիհէ իտխալինէ տայիր մուամէլաթ վէ ահվալին էօնիւ ալընմագ իչին հապսխանէլերճէ ուսուլը թէֆթիշին թէէսիս վէ իճրասընա այիտ թէտապիրին Ատլիեէ նէզարէթինճէ թայեին վէ միւզաքէրէսիյլէ նէթիճէսինին արզը հագգընտա պիլիսթիզան չէրէֆսատը օլան իլատէյի սենիյեէյի հազրէթի Միւլիքեանէ մանթուգը ալիսի իւզերինէ, նէզարէթի միւշարիէյհա իլէ մուխապէրէլի թէզքիրէ, մէճլիսի մախսուսը վիւքէլատտա օգունարագ, իմեզքիրէի մէզքիւրէ ճէվապընտա միւսիլէնթիգլերին ագալլի այտա, վէ մէհաքիմի ճէզպիյէ բուէսասընընն իւչ այտա պիր քերրէ թէվգիֆանէլերտէ պուլունան մէվգուֆլարը մուայէնէ իտէճէկի, վէ հիւ-

քիւմէթ մէմուրլարընըն տախի իգ-թիզասընա կէօրէ թէֆթիշ իլլէեէ-ճէկի ուսուլը մուհաքէմաթը ճէզաիրէ գանունունուն 456 ընճը մատէ-սինտէ մուհարբէր օլտուղունտան, պէր մուճիպի գանուն իճրաի թէֆ-թիշլաթա տէվամ օլունմասը, պու քէրրէ տէ քէնտիլէրինէ թէէքիտէն պելտիրիլտիկի կիպի, լիւզում կէօ-ռիւնէն մահէլլէրէ սուրէթի մախ-սուսէտէ կէօնտէրիլէն միւֆէթթիշ-լէր ճանիպինտէն պաշգաճա թէ-գիգաթ իճրասը տախի իսթաբ գը-լընտրզընտան, մէմուրինի միլքիէէ-նին տէ պու պապտէքի վազիֆէլէ-ռինին միւթէմատիէն իշֆասընա տիգ-գաթ իթմէլէրի զրմընտա թէպլի-զաթը միւգթազիէէ իճրասըյա պէ-ռապէր, պու վազիֆէնին սուրէթի տաիմէ վէ միւքէմմէլէտէ ճէրէէա-նը իշին մահէլլէրինտէ պուլունան ասաքիրի ըէտիֆէ գապիթանընտան վէ միւթէգաիւտին զապրթանը աս-քէրիտէն միւնասիպ օլանլարընը մուա վէնէթլէրինէ միւրաճաաթլէ, հապ-խանէլէրին թէֆթիշ վէ մուաեէնէսի խրտմէթլէրինտէ իսթիխտամ օլուն-մալարընըն ուսուլ իթթիխազը, վէ հապսխանէլէրէ էսլիհա վէ ալէաթը ճարիհէ իթա իտիլէմէմէսի խուսու-սունա տիգգաթ՝ հապսխանէ կար-տանլարընըն ճիւմլէի վէզաիֆինտէն վէ պունլարա նէզարէթ իսէ մէմու-ռինի միլքիէէ այիտ մէվատտան օլ-մասըյա, պու պապտէ տէ վիլաա-թա իսիթարաթը լազմէ իճրասը տէրմիհան օլունմուշ, վէ պու սու-ռէթ հապսխանէլէրճէ ուսուլը թէֆ-թիշի թէգայիւտ իլէ մուամէլաթը զայրը մէրզիէ վուգուա կէթիրիլմէ-մէսինէ այիտ թէտապէրի թէէյիտ իտէճէկի ճիհէթլէ, եօլունտա կէօ-ռիւնմիշ օլտուղընտան, իֆֆի միւգ-թէգաը հագգընտա մէճլիսի մէզ-քիւրտէն թանզիմ օլունան մազպա-թա լէտէլ արզ գապուլ պուլրուլա-բաղ, էմրի թէֆթիշին պէր մուճի-պի իսթիյազն միւթէգաիւտ իւմէրա վէ զապրթանը ասքէրիէէ իհալէ-սիլլէ, պունլարա, վուգու պուլաճաղ մէսարիֆլէրինէ ատլիէէ թախսիսա-թը միէանընտա 500 ղրուշտան 1000 ղրուշա գատար մաաշ թախսիսի, վէ միւթէգաիւտինի ասքէրիէէտէն պու վազիֆէյի տերիւհտէ իտէճէքլէրին ատլ սու հագգանիյէթ խարիճինտէ պէր հալ ու հարէքէթտէ պուլունմամալարը իշին, եէմինլէրինին իճրասը, վէ էսնաի թէֆթիշտա մէշհուտլարը օլան ահվալը միւպէյ-էին հէր այ իքի գրթա ժուրնալ թանզիմ իտէրէք, պիրինի մագամը ալիի Սատարէթէ վէ տիկէրինի Ատ-լիէէ նէզարէթինէ կէօնտէրմէլէրի-նին վէ վուգուաթը միւսթաճիլէ ի-շին այ նիհաեէթինի պէքլէմէեէրէք թանզիմ իտէճէքլէրի ժուրնալը քէ-զալիք իքի նիւսխէ օլարագ հէման իթա իթմէլէրինին ուսուլ իթթիխա-զընը թահթը գարարա ալընարագ, արզը հուզուրը ալի գրլընմասը էմր ու ֆէրմանը Հիւմայունը հազրէթի Բահշահի իգթիզամ ալիսինտէն օլ-մասընա մէպնի, քէյֆիէէթ մէճլի-սի մէզքիւրտէ թէքրար վազը մէվ-գրի միւզաքէրէ օլունարագ, օլ պապ-տէ ախիրէն վէրիլէն մազպաթատա, մէճլիսլէրին թէֆթիշի ահվալի թէ-շէպպիւսիւնտէն մունթազըր օլան հիսանի նէթիճէլէրի իսթիհսալ իշին պազը թէգայիւտաթ իճրասըյա պէրապէր, պու իշի տերիւհտէ ի-տէճէք օլան միւթէգաիւտ իւմէրա վէ զապիթանը ասքէրինին թէվզիֆի հագգընտա շէրէֆսընուհ օլան ի-բրահիմի սէնիյէէյի հազրէթի Բա-հշահի ալմահզ իսապէթ օլուպ, մահէզա վիլաաթի իլէ էլվիէէ վէ գազալարտա պուլունան հապսխա-նէլէր քէսրէթի ճիհէթիլէ, էմրի թէֆթիշին պու սուրէթլէ թաամիմի հալինտէ էբէյիճէ պիր մէսարիֆ իսթիհսարը իճապ իտէրէք, պունա հալը հազրը մալի միւսայիա օլմա-տըզը կկպի, միւսթէնթիգլէր իլէ մէհաքիմի ճէզաիրէ բուէսասը, հապսխանէլէրտէ պուլունան մէվ-գուֆիրինի իւչ այտա պիր քէրրէ մուայէէնէ իտէճէկի, վէ հիւքիւ-մէթ մէմուրլարընըն տախի, իգթի-զասընա կէօրէ, հապսխանէլէրի թէֆթիշ իլլէեէճէկի տախի ուսուլը մուհաքէմաթը ճէզաիրէ գանունը իճապընտան պուլունտուղունա մէպ-նի, ֆաղլա մէսարիֆ իսթիհսարընտ մահէլլ գալմամաղ իշին, միւթգա-իւտիյի միւմայիլյհիւմիւն իճրա ի-տէճէքլէրի թէֆթիշաթը եալընըզ վիլայէթլէրտէքի հապսխանէլէրէ հասըյլա քէնտիլէրինէ պու իշ իշին 500 ղրուշ մաաշ վէրիլմէսի, վէ մէ-մուրինի միւմայիլյհիւմիւն պէր մուճիպի իրատէյի սէնիյէէ թախ-լիֆլէրինին իճրասըյա պէրապէր, մէշհուտաթլարընը միւթէգամին պէհէր այ ժուրնալ թանզիմլէ պիր սուրէթինի մագամը ալիի Սատարէ-թէ վէ տիկէր պիր ղրթասընը Ատ-լիէէ նէզարէթինէ իրսալ իթմէլէրի, վէ վուգուաթը միւսթաճիլէ իշին պիլա թէէխիր ժուրնալարընը կէօն-տէրմէլէրի խուսուսունուն ուսուլ իթթիխազը, վէ սուրէթի մուհար-բէրէ տայիրէսինտէ լիվա վէ գա-զալարտա պուլունան մահպեսլէր թէֆթիշաթընը տախի միւսթէ-թիգլէր իլէ ռուէսասի մէհաքիմի ճէզաիրէէէ վէ միւթէսարրըֆ վէ գայմագամլարա հէվալէսի կէօսթէ-ռիլմիշ, վէ պիլ իսթիզան իրատէյի սէնիյէէյի հազրէթի Բահշահի տա-խի օլ մէրքէզտէ շէրէֆսընուհ վէ սուտուր պուլրուլտուղու, վէ ման-թուգը միւնիֆինէ թէվֆիգէն իճ-բաի իճազը Ատլիէէ նէզարէթի ճէ-լիլէսինէ իշար գրլընտրզը պէհանը ալիսիլլէ իյֆաի միւգթէգասը թա-բաֆը սամիի Սատարէթբէնահիտէն պա պուլրուլթուի ալի էմր ու իգ-պար պուլրուլմուշ, վէ սալիֆ իւզ զիքը միւթէգաիւտ իւմէրա վէ զա-պիթանը ասքէրիէէ վէրիլէճէք 5 էր եիւզ ղրուշ մաաշթընը իրատէյի սէնիյէէ հիւքմի միւնիֆինէ թէվ-ֆիգէն Ատլիէէ թախսիսաթընտան թէսվիէէ օլունճաղը ճիհէթլէ, պու-նուն իշին տախիլիէէ մասրաֆ ճէտ-վէլլէրինէ գարշը պիր շէյ գօնուլ-մամասը պիլհէվալէ, տախիլիէէ մու-հասէպէսինտէն իֆատէ գրլընմը, վէ պէօյլէ նտզարը իթթինատէ թու-թուլան հապսխանէլէր թէֆթիշ-թընընն չէրէֆմիւթալլիգ պուլրու-լան իրատաթը հիքմէթաեաթը հազ-րէթի խիլաֆէթբէնահի վէճճլէ սու-րէթի տայիրէտէ իճրասը միւթէ-հաթիմ պուլունմուշ օլմաղլէ, պէր մանթուգը էմր ու ֆէրմանը Հիւմայունի իյֆաի մուամէլէի լազմ-մէ գրլընմասը գաթիէն իզպար գր-լընմը տրը։

ԳՕՆԹ ՏԸ ՄԷՕՆԻՒՆ ՆՈՒԹԳՈՒ

Ֆապրիգալարտա վէ մաղազալար-տա չալըշան չօճուգլարա, սիննլէրի ըիւշտէ պալուղ օլմաեան գրզլարա վէ գատընլարա տայիր պիր գանուն լա-յիհասը, յունիսի էֆբէնճինին 10ուն-տա Ֆրանսա մէճլիսի մէպուսանընտա գապուլ օլունմուշ, վէ պու գարար՝ Մ. տը Մէօնիւն միւէսսիր պիր նութ-գու իւզէրինէ հասըլ օլմաղլէ, նութ-գու մէզքիւրուն թէրճէմէսինի զիր-տէ պէեան իտէրիզ.

«Էֆենտիլէր, չալըշմագ ըզընը պիր նիզամ թահթընա ալընմասը իշին թէվասսիւթ իթմէքլիք, հիւքիւմէթ-ճէ պիր հա՞գգ մը, եախօտ պիր վա-զիֆէ՞ մի տիր։

«Իշ զէմանընտա զուհուրա կէլէն գազալարա միւթէալլիգ գանուն լա-յիհասընը հիմի միւզաքէրէսինտէ, էֆքեարըմա իսթինատկեահ օլան իքի գայիտէ վէ մէպտէեի պէեան իլլէտիմ։ Պիրինճիսի շու քի, պէն, չալըշմաեա, էմթաա մագամընտա պագմաեըպ, իլլա ալէագատար օ-լանլար արասընտա պազը վէզայիֆի միւթէգապիլէ հուսուլէ կէթիրէն պիր խըտմէթի իճթիմայիէ նազա-ըյա պագըեօրում։ Ինճինճիսի տէ, պէնճէ շու տուրքի, հիւքիւմէթին պաշլըճա իմթիեազը, վէ մէմուրիէ-թի մախսուսէսի, ատալէթին մուհա-ֆըզը, վէ հէր քէսին, խուսուսա զայիֆլէրին համիսի օլմագտան իպա-ըէթ տիր։

«Իշթէ, չալըշմագ մուամէլէսինէ միւթէալլիգ քեաֆիֆէյի ումուր վէ խուսուսաթտա, էֆքեար վէ հիսսի-եաթըմ, մէզքիւր միւլահազաթ իւ-զերինէ միւէսսէս տիր։ Զանն իտ-ռիմքի պու մէպտէ վէ էֆքեար իւ-զերինտէ հէր քէս հէման միւթէ-ֆիգ տիր, վէ հիւքիւմէթին պու իմ-թիեազը էսասիեի հայիզ օլտուղու քիմէնտէ թարաֆընտան ինքեար օ-լունմամագտա տըր։ Ճամ իթիրազ՝ զայիֆ օլանլարըն քիմէր իտուկի-ին պիլինմէսի նօգթասը տըր։

«Իմտի, պէն գավիէն իսքեաթ օլ-մուշում տուր քի, զէմանէմիզտէ վէ վագթ ու հալտէ, պաշլըճա զայիֆ-լէր՝ ամէլէ թազըմը տըրլար։ Ամէլէ կիրուհու քէսրէթլի օլմալարըյա նէ՝ տէրէճէ գուվվէթլի օլսալար, ինգը-լապթը վագըտա մալիեէճէ պիր թէպէտտիւլ վուգուա կէմէտիքճէ, ամէլէ նէ՞ գազանապիլիր։ Հիչ պիր շէյ։

«Էվվէթ, բօլիթիգաճա գուվվէթ-լէրի տախի օլսա, մալիեէճէ գուվ-վէթլէրի օլմատըզը վէ չալըշմագ մէ-սէլէսի՝ քէնտիլէրինէ կէչիմ մէսէլէ-սի օլտուղու իշին, էվվէլ ու ախըր զայիֆ տիրլէր։ Պու սէպէպլէ չալըշ-մագ մէսէլէսի, պիզիմ իշին զաեէթ մուհիմմ տիր, վէ հէր մէսէլէտէն զիեատէ գալպլէրիմիզտէ զալէպէ օ-լունմազ սուրէթտէ ատալէթ վէ ին-սանիյէթ հիսսի հասըլ իթմէքտէ տիր։

«Պու պիր կէչիմ մէսէլէսի տիր տէտիմ։ Պու սէօզիւմ իլէ եալընըզ եաշամագ հագգընը անլամաեըպ, իլլա վագթընտան էվվէլ գուվվէթի զայ իթմէեէրէք, ֆամիլեաճա իսթի-բահաթա վէ եաշամաղա մախսուս, վէ չօճուգլարընը թալիմ ու թէրպի-եէսինէ միւթէալլիգ հագգը արզու-լարտան ֆարիզ կէլինմէեէրէք, եա-շամագ հագգընը անլամաեօրում. օ արզուլար իսէ, հէր ինսանընն հու-գուգընտան օլուպ, իչինիզտէն քիմ-սէ անլէրտէն կէրի տուրամաղ։

«Ճէմիյէէթի պէշէրիեէնին չիմտի-քի հալինտէ, պու թարզ եաշամագ-ըզ, թէքլիֆ իլէ թալէպտէն իպա-ըէթ օլան մինասիպէթսիզ պիր գա-նունա թապի տիր։ Իշպու մինասի-պէթսիզ գանուն իճապընճա, ամէ-լէնին վազիէէթի մուայէէն պիր հալ-տէ պուլունամաեըպ, էկէր պու կիւն բահաթըզ, եախօտ բահաթըզտան պիր ազ տահա իւր պիր վազիեէթտէ պուլունուլսա, իրթէսի կիւն սէֆայէթ վէ զարուրէթ գայիմ օլմագտա տըր։

«Իշթէ, ամէլէնին զաֆէթինին պիրինճի սէպէպի պու տուր։ Իքին-ճի սէպէպ տէ չու տուր քի, ամէլէ-նին էօմրիւնէ պաղը օլան իշ, քէն-տի եէտը իգթիտարընտա տէյիլ տիր, վէ չարշը բազարտա ինսան հիչ օլուպ, մահսուլաթըն այէթ վէ վա-սրթասը մագամընտա գալմագտա տըր։ Պու ճիհէթլէ պիլա ֆայդա պիր ուզրաշմագ լազմ տըր, եանի տա-յիմա ուճուգ ֆիեաթլէ մահսուլաթ վէ մամուլաթ եէթիշտիրմէք, ամէ-լէնին գուվվէթինի սուի իսթիմալ իլլէմէք, վէ աշ իւճրէթլի ամէլէ, եանի չօճուգլարը վէ գատընլարը պուլմագ իգթիզա իթմէքտէ տիր։

«Պու. չալըշմագըզդտա, պու ուզ-բաշմագըզդտա, ամէլէ, պիւթիւն ֆամիլեասըյա չալըշրեօր, վէ ինսա-նիեէթին խարիճինտէ օլան պու մի-տարէպէտէ, հէր հալտէ թէքմիլ ֆա-միլեա մաղլուպ օլուեօր։

«Պու սեօղէտիկիմ, ֆէնենի իտարէ էրպապը թարաֆընտան թաստիգ օ-լունմուշ տուր։ Մ. Բ. Լըրոյ-Պուալօ, Մ. տը Մօլինարի, իշճիլիք չարշը բազարընտա ըէգապէթ սահիգասըյա տէհշէթլի պիր մուհարէպէ մէվճուտ օլտուղունու թաստիգ, վէ մէնա-ֆիին սէրպէսթիյէէթի պուլունտու-ղու թագտիրտէ, ամէլէնին ահ-վալի թէտրիճէն իսլահ օլունաճա-ղընը իւմիտ, վէ կէչիրտիկիմիզ վագթ ու հալի մուվագգաթ թէս-միեէ իտիեօրլար։

Մ. Իվ-Կիւեօ.-Իշճիլիկին հիւրրիեէ-թի քեամիլէսինէ հէնուզ նայիլ օլ-մատըգ։

Մ. գօնթ տը Մէօն.-Մ. Իվ-Կիւեէ չու ճէվապը վէրիրիմ քի, գիքը իթ-տիկիմ պու հալու վազիյէթթ, իշ-ճիլիկին վէ չալըշմագլըզընը սէրպէս-թիյէթթ տայիրէսինէ կիրմէսի իւզէ-րինէ վուգուա կէմիշ տիր։ Շուրա-եը տախի պէեան իտէրիմքի, մա-տէմ քի պու ֆէնալըգլարընը, պու զարուրէթ վէ սէֆալէթին սէպէ-պի, ըէգապէթի սէրպէսթիեէ մատ-տէսի տիր մուվագգաթ պիր զէման կէչիրմէքտէ օլտուղումուզ, վէ մու-վազէնէնին եավաշ եավաշ հուսուլէ կէլէճէկի պէեան իտիլէմէզ։ Մատտէ՝ սէֆալէթթ, վէ պունուն նէթիճէսի օլան ֆամիլեաճա, վէ ազամէթի միլլիեէ միւթէալլիգ խուսուսաթճա զէվալա տայիր օլտուղու իշին, տա-յիմի օլմասընը թէհտիտ իտէն պիր հալի մուվագգաթ մագամընտա գա-պուլ իթմէք միւմքին տէյիլ տիր։

«Իշթէ պու սէպէպլէ, մուվազիէ-եի իպգա վէ ըէգապէթի սէրպէս-թիեէնին նէթիճէսի օլարագ գուհու-բա կէլէն սուի իսթիմալաթա գարշը իհթիեաճը տէրքեար օլան հիմմաէէ-եի ամէլէեէ իթա իթմէք իւզրէ գա-նունուն թէվասսիւթիւ լազմ տըր։ Ֆապրիգա վէ մաղազա սահիպլէրի-նին պու սըրատա էօն աեագ օլարագ սէրպէսթիեէթ իթա իթմէլէրի քեաֆի օլաճագ տըր տէնիեօր։ Մ. Մարթէն Նատօ, Մ. Վատինկթօնուն, պիր սանաաթքեար մագամընտա, չալըշ-մագ սաաթլարընը թէնզիլ իտէրէք պիր հիւսնի իպրէթ կէօսթէրմիշ օլ-տուղունու մէճլիսի մէպուսանտա պէեան իթմէքլէ ալգըյանմըշ տըր։ Ամէլէ հագգընտա թալիմաթ վէ նի-զամաթ վազընա մուխալիֆ օլան-լար, պու միսալտան մէճնուն օլմուշ-լար, վէ պու գատարլա իքթիֆա ի-տիլմէսինի թէքլիֆ իթմիշլէր տիր։

«Էվվէթ, պազը սանաաթքեարլար պու էօն աեագ օլունմագըգտան իպրէթ ալաճագլար տըր, լաքին էօյլէ սանաաթքեարլար տա վար տըր քի, ֆապրիգալարընտա իշճիլիք սաաթլարընը թէնզիլ իթմէեէճէ-լէր տիր, վէ սիզ, պունտան օթուզ սէնէ մուգատտէմ սէօյլէնէն պիր սէօզիւ, եանի, ինսանիեէթի սա-նաաթքեարլար, քէնտի ինսանիեէթ-լէրի սէպէպլէ սիւչարը միճազաթ օլաճագլար տըր, չինքի այնի ին-սանիեէթ հիսսիեաթընը թաշրմաեան ըագիպլէրի թարաֆընտան մաղլուպ օլաճագլար տըր իֆատէսինի թէք-բարէ մէճպուր օլաճագսընըզ։

«Ալմանեա տա վուգու պուլան թահ-գրգաթ էսնասընտա, ֆապրիգա սահիպլէրի տէմիշէր տիր քի, «պիզ պու եօլա կիրմէք իսթէրիզ, լաքին գանուն պունու պիզէ էմր իթմէլի տիր։» Կէչէնլէրտէ տախի Ըէյմ ֆապրիգաթօրլարը, չալըշմագ սա-աթլարընընն թէնզիլ իտիմէսինէ տա-յիր ամէլէլէրի թարաֆընտան վու-գու պուլան թէքլիֆ գարշըսընտա այնի ճէվապը վիրմիշլէր տիր։

«Իմտի, սանահճէ մէտէնիյէէթ թէսմիեէ օլունան շու ըէգապէթին իֆրաթ մէրթէպէտէ իլէրի կիթմէսի-նէ գարշըլըգ պիր մուվազէնէ պուլ-մագ իւզրէ, գանունուն թէվասսիւ-թիւ լազմէտէն տիր։

«Ամանահ էօմրիւնիւն պու գատար իլէրլէմէսի, սէլմաեէլէրին շիրքէթ հալինէ վազընա, վէ Ամոնիմ շիր-քէթլէր թէէսսիսինէ մէճպուրիեէթ հասըլ իթմիշ տիր։ Պու հալտէ քէն-տի ամէլէսիլլէ եաշաեան վէ ամէլէ-սինէ ինսանիեէթճէ մուամէլէ իտէն պիր ֆատրիգաթօր վէ մաղազա սա-հիպինին հալի նիճէ օլուր։ Նիչէ Ամո-նիմ շիրքէթլէր վար տըր քի, մէմու-լարը, քէնտիլէրէ իհալէ օլունմուշ օլան վազիֆէեէ իթաաթ իթմէք իւզ-րէ, էլտէն կէլէնի, ամէլէտէն չէք-մէկէ մէճպուր տըրլար։

«Պինապէրին, գանուն թէվասսիւթ իթմէտիքճէ, պու հալ տէվամ իտէ-րէք, ինսանլարըն չալըշմասընընն սուի իսթիմալինէ տէվամ օլունաճագ, վէ ուճուգ ֆիեաթլէ ալէթլէր պուլ-մագ իւզրէ, ըէգապէթի մուհաֆա-զաեա վասրթա օլան գարըլարա վէ չօճուգլարա միւրաճաաթ իտիլէճէք տիր։

«Իշթէ պու սէպէպլէ պիզ, գավա-նին վէ նիզամաթընն էլզէմիեէթի թարաֆտարընը։

«Չալըշմագ սէրպէսթիեէթի նէ՞ տիր։ Պու պիր սէօզ տիւր քի, գանն իտէրսէմ, քէնտիսինէ վէրիլմէք իս-թէնիլէն մանէաեը իյմա իթմէզ։ Չա-լըշմագ սէրպէսթիյէթի, հէր քէսին քէնտի սանաաթընը ինթիխապ իթ-մէկէ, վէ իսթէտիկի եէրտէ օ սա-նաաթը իճրա էյլէմէկէ հագգը պուլունտուղունո՞ մու իյմա իտէր։ Էկէր պու իսէ, չալըշմագ սէրպէսթի-եէթինի էսասէն սիզէ թէրք իտէ-ռիմ, հալպու քի ֆիլիլեաթտա, սա-նաաթընը ինթիխապ իթմէք հագգը, չօգ տէֆա վուգուաթ վէ մահալ վէ թալիմ ու թէրպիեէ սէպէպլէ գուվվէթի ազալմըշ պիր սէլահիյեէթ տիմէք տիր։

«Էկէր ամէլէնին հիւրրիեէթի տի-մէքլէ, քէնտի սանաաթընը իսթէ-տիկի կիպի իճրա իթմէք հագգը անլաշըլըեօր իսէ, պու ֆիքր ու մէպ-տեեէ գարշը կէլէրիմ։

«Մ. Ֆրէտերիք Բասի տէր իտի քի, մէսէլէ շունու պիլմէք տիր քի, գա-տընլար պիր խայլի սաաթ չալըշմագ իսթէրլէր իսէ, եախօտ տահա տօղրու-սու, պաշգա տիւրլիւ եաբամազլար իսէ, պունլարը չալըշմագտան մէնն իլլէմէք ճայի՞զ մի տիր։

«Ֆիլվագը, չօգ վագթի, ամէլէ-նին պիր շէյ իսթէմէսի, տիկէր թարգտա հարէքէթ իտէմմէսինտէն իլլերի կէլմէքտէ տիր։ Լուի Պլան տէմիշ տիր քի, «եալընըզ հիւրը օլ-մագ հագգ տէյիլ տիր, հիւրը օլմագ իգթիտարը՝ հիւրրիեէթ տիր։»

(Տեվամի)

ՕԵՈՒՆՊԱԶԸՆ ԳԱՐԸՍԸ

Ղազէթամըզտա քիթապ չէքլինտի թապ իթմէքտէ օլտուղումուզ իշպու հի-քեաեէնին իքինճի գըսմը տախի խիթամ պուլմուշ օլմաղլէ, այրըճա ճիլտէթ-տիրմիշ օլտուղումուզտան, սաթըեա չըգարմըշըզ տըր։ Պու քիթապըն միւն-տերիճաթը, օգուեանլարճա տախի թաստիգ օլունաճաղը վէճճլէ, ֆէվգէ-լատէ ախլէագը համիտէէ մուվաֆըգ, միւէսսիր վէ ճալիպ օլուպ, հէր վէճճլէ գրաաթ վէ միւթալէասը, թավսիյէէ չաեէսթէ տիր։

Իքի ճիլտի պիրլիքտէ 20 ղրուշ ֆի-եաթլէ սաթըլմագտա տըր։

Արզու իտէնլէրին՝ մաթպաամըզա, միւվէզզիմիզ վէ սայիր ղազէթա միւ-վէզզիլէրինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր։

ՀԱՅՏՈՒՏ ԳԱՐԸ

Մէզքիւր նամ իլէ պունտան ագ-տէմ ղազէթամըզտա թէֆրիգա մա-գամընտա թապ ու նէշր իթմիշ օլ-տուղումուզ քիթապը իքի ճիլտ օլա-րագ պաշգաճա քիթապ չէքլինտէ ճիլտլէթմիշ օլտըղըմըզտան, պու քէր-րէ սաթըեա չըգարմըշըզ տըր։ Իշպու քիթապըն միւնտերիճաթը, ղազէ-թամըզտա օգուտուշ օլանլարըն թաստիգ իտէճէկի վէճճ իւզրէ, հէմ պիրինճի նաբօլէօն թարիխինտէն պազը ֆըգրալարը հավի, հէմ տե ղաեէթ ճալիպ վէ շայեանը գրաաթ վէ միւթալէա օլուպ, թէքմիլի 1056 սահիֆէտէն իպարէթ վէ պիւեիք գրթատա օլտուղու հալտէ, իշթիրա-սընը արզու իտէնլէրէ ֆիեաթճա դա-եէթ էհվէնիյէէթ վէ սուհուլէթ օլ-մագ իւզրէ, 30 ղրուշա սաթմագտա-եըզ։

Իշթիրա իթմէք իսթէէնլէրին մաթպաամըզա եախօտ ղազէթա միւ-վէզզիլէրինէ խապէր վիրմէլէրի իլան օլունուր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱԸ

Գալաթա յունիս	15
Հ. գ. ումուտի 14 գաբ. դ. ք.	16 05
Գ. յունիս 15 աչքլ. (տուպլը	16 06
Իւնիֆիէ գաբ. 14 գուբ.	
» աչքլ. 15	
Սէրի Ա. Ա. Իսթիգրազ	24 20
» Բ. Բ.	14 30
» Գ. Գ.	15 06
Ռումէլի չըմէնտըֆէրի	41 50
Ագչէ ֆաիզի	6 00
Բաբոր	
Հէվալէսիզ	35

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	7 27
Սթամպօլ պանգասը	6 18
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4 17
Թրամվայ	480 ½
Սօսիէթէ օթթօման պանգասը	4 18

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻԵԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրուշտան	Ղ. Բր
Պէեազ Մէջիտիէ ֆարգը	108 17
Մէթալիք »	103 00
Պէշլիք »	103 25
Ալթըլըգ »	103 20
Պաթըր »	000
Գայմէ »	0000
Ինկիլիզ լիրասը	111 10
Ֆրանսըզ ալթունու	88 16
Բօլ	90 25
Գրէտիից ալթունու	51 77
Գարպօն գամէսի	09 55
Իսթիգրտզը տախիլի	00 00
Գաբանտը	37 18
Աչքլտը գուբօն քէսիք	37 18

ԷՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱԸ

Լօնտրա, 26 Յունիս

Ինկիլիզ գօնսօլիտի	99 9/16
Էսկամը ումուտիէ աչքլ. գ. ք.	14 7/16
» » գաբան. գ. ք.	14 5/8
5 իսթիգրազը 1ինճի սընըֆ	24
71 » 2	14 3/4
79 » 3	14 1/4
Տէվլէթի Ալիէէնին 71 իսթիգ.	84
Օսմանլը պանգասը	10 7/8
Ռուսիա իսթիգրազը 1873	97 1/4
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ	81 7/8
Մըսըր իսթիեազը չըմէնտըֆէր	101 3/8
Տարբա սանիէէ	77 3/4
Մըսըրըն Բօչիլա իսթիգրազը	99 3/4
Մաճարիսթան էսկամը	00
Գամպիօ Բարիս	26 462

Բարիս, 25 Յունիս

Ֆրանսըզ ֆօնտսու 3%	82 82
Ֆրանսըզ ֆօնտսու 4½	106 05
Էսկամը ումումիէէ աչքլ. գ. ք.	14 60
Էսկամը ումումիէէ աչքլ. գ. ք.	14 75
Մուպատէլէ օլմուշ սէրի b	14 40
Մուպատէլէ օլմուշ սէրի c	14 75
Ռումէլի չըմէնտ. Թահ.	41 00
Օսմանլը պանգասը	527 50
Գրէտի Լիոնէ	588 75
Գրէտի Ֆոնսիէ	1452 00
Լիոն ագսիոնու	1247 00
Սիւէյիշ գանալը	2166 00
Ռուս ֆոնտսու 5% 1877	102 3/8
Իթալիա էսկամը	98 95
Մըսըր իսթիգրազը պիրլէշմիշ	414 37
Իսբանեա խարիճի իսթիգ	72 5/8
Բրիօրիթէ Թահվիլաթը	410 00
Եունան 5% 1879	382 50
Գամպիօ Լօնտրա	25 28

Բարիս, 25 Յունիս

Ֆրանսըզ ֆօնտսու 4½%	
Օսմանլը ֆոնտսու 4½%	00 00
Ռումէլի չըմէնտըֆէր Թահ.	
Մըսըր իսթիգրազը պիրլէշ.	000 00

Վիէննա, 26 Յունիս

Լօնտրա իւզերինէ գամպիօ	125 75
Ռումէլի չըմէնտըֆէրլէրի	20 50

ԻՍԲԻՐԻՏԻՕՆ ԶԱՎՈՒՇԱԲԻ

ՏԻԳՃԻ

Մուսիալէյհ սանսաթընտա մահը օլուպ, չլմտիէէ գատար միւշթէրիլէրինի խօշնուտ գըլմըշ օլտուղունտան, քէնտիսինէ իհթիեաճլարը օլան քիմսէլէրին, Պէյօղլունտա Գուլէ-գաբուսունտա, 592 նիւ. մէրօլու մաղազաեա միւրաճաաթ տըր։

ԾԱՂԻԿ զազէթասընըն պիր սէնէլիք նիւսխէլէրի ճիլտէնիպ մաթպաասընտա 4 մէճիտիյէ ֆիրուխթ օլունմագտա տըր։

ԳՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՑԵԱՆ

ՇԱՐԳ ՏԷՄԻՐ ԵՕԼԼԱՐԸ

Եօղոռ թարիֆասը, 1887 Մայիս 12 տէն իթիպարէն

ՍԹԱՆՊՕԼ — ԷՏԻՐՆԷ ԽԱԹԹԸ

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 2

Հէր կիւն հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Սապահ	
Սթամպօլ	Հարէքէթ	8	15
Գում-գաբու	»	8	26
Եէնի-գուլէ	»	8	37
Մագրի-քէօյ	»	8	52
Այիսթէֆանօ	»	9	4
Բիւյիւք-Զէքմէճէ	»	9	15
Սպարթա-գուլէ	»	9	54
Հատրմ-քէօյ	»	10	25
Զաթալճա	»	11	4
Գապագճը	»	11	36
Սինէքլի	»	12	37
Զէրքէս-քէօյ	Վիսուլ	1	17
	Հարէքէթ	1	37
Զօրլու	»	2	22
Մուրատլը-Գէօբէք	»	3	5
Սիլիվրի	»	3	32
Լիւլէ-Պուրկազ	»	4	6
Պա-էսքի	»	4	43
Բա-քէօյ	»	5	19
Ուզուն-քէօբրիւ	»	6	
Գուլէլի-Պուրկազ	»	6	29
Ուրլի	»	6	50
Էտիրնէ	Վիսուլ	7	30
		Ագչամ	

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 1

Հէր կիւն հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Սապահ	
Էտիրնէ	Հարէքէթ	7	35
Ուրլի	»	8	16
Գուլէլի-Պուրկազ	»	8	45
Ուզուն-քէօբրիւ	»	9	9
Բավլօ-քէօյ	»	9	46
Պապա-էսքի	»	10	33
Լիւլէ-պուրկազ	»	11	5
Սիլիվրի	»	11	36
Մուրատլը	»	12	7
Զօրլու	»	12	59
Զէրքէս-քէօյ	Վիսուլ	1	37
	Հարէքէթ	1	57
Սինէքլի	»	2	46
Գապագճը	»	3	34
Զաթալճա	»	4	
Հատրմ-քէօյ	»	4	59
Սպարթա-գուլէ	»	5	24
Բիւյիւք-Զէքմէճէ	»	6	2
Այսթէֆանօ	»	6	13
Մագրի-քէօյ	»	6	27
Եէնի-գուլէ	»	6	42
Գում-գաբու	»	6	52
Սթանպօլ	Վիսուլ	7	
		Ագչամ	

ԷՏԻՐՆԷ — ՍԱՐԷՄ ՊԷՅ ԽԱԹԹԸ

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 122

Հէր կիւն հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Սապահ	
Էտիրնէ	Հարէքէթ	8	20
Գաստը-քէօյ	»	8	55
Մուսթաֆա-բաշա	»	9	32
Հարմանլը	»	10	36
Թըրնովա	Վիսուլ	11	5
	Հարէքէթ	11	25
Խաս-քէօյ	»	12	13
Եէնի-մահալլէ	»	1	20
Բաքաշլը	»	1	59
Խաթունիցա	»	2	34
Ֆիլիպէ	Վիսուլ	2	56
	Հարէքէթ	3	11
Բազարճըգ	»	4	22
Սարէմպէյ	Վիսուլ	4	50
		Ագչամ	

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 121

Հէր կիւն հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Սապահ	
Սարէմպէյ	Հարէքէթ	6	
Բազարճըգ	»	6	3
Ֆիլիպէ	Վիսուլ	7	35
	Հարէքէթ	7	50
Խաթունիցա	»	8	15
Բաքաշլը	»	8	55
Եէնի-մահալլէ	»	9	37
Խաս-քէօյ	»	10	43
Թըրնովա	Վիսուլ	11	25
	Հարէքէթ	11	45
Հարմանլը	»	12	24
Մուսթաֆա-բաշա	»	1	22
Գաստը-քէօյ	»	1	57
Էտիրնէ	Վիսուլ	2	30
		Ագչամ	

ԻԽԹԱՐ

Միւլհագաթ գաթարլարընըն թարիֆասը պաշգաճա նէյր օլունմուշ տուր։

ԷՏԻՐՆԷ — ՏԷՏԷԱՂԱՃ ԽԱԹԹԸ

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 222

Պէհէր Սալը, Բէնչէնպիհ վէ Ճումաա իրթէսի կիւնլէրի հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Ագչամ	
Տէտէ-աղաճ	Հարէքէթ	2	20
Ֆէրրէ	»	3	23
Պիտիկլի	»	4	20
Սուֆլի	»	5	10
Տիմէթօգա	»	6	21
Գուլէլի-Պուրկազ	»	7	5
Ուրլի	»	7	35
Էտիրնէ	Վիսուլ	8	28
		Ագչամ	

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 221

Պէհէր Բազար իրթէսի, Զարշէնպիհ վէ Ճումաա կիւնլէրի հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Սապահ	
Էտիրնէ	Հարէքէթ	6	38
Ուրլի	»	7	35
Գուլէլի-Պուրկազ	»	8	15
Տիմէթօգա	»	8	51
Սուֆլի	»	10	7
Պիտիկլի	»	10	54
Ֆէրրէ	»	11	54
Տէտէ-աղաճ	Վիսուլ	12	50
		Ագչամ	

ԹԸՐՆՕՎԱ — ԵԱՆՊՕԼՈՒ ԽԱԹԹԸ

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 322

Պէհէր Բազար իրթէսի, Զարշէնպիհ վէ Ճումաա կիւնլէրի հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Սապահ	
Իշպու գաթար պաշլըճա խաթթէն աթիտէքի գաթարլարընա միւսաաբէք տըր.			
Սարէմպէյտէն	Վիսուլ	11	25
Էտիրնէտէն	Վիսուլ	11	25
			37
Թըրնովա	Հարէքէթ	11	
Գարա-բունար	»	12	50
Բաքաշլը	»	1	35
Եէնի-Զաղրա	»	2	34
Ֆիլիպէ-Գէրմանլը	»	3	8
Եանպօլու	Վիսուլ	4	7
		Ագչամ	

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 321

Պէհէր Սալը, Բէնչէնպիհ վէ Ճումաա իրթէսի կիւնլէրի հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Սապահ	
Եանպօլու	Հարէքէթ	6	3
Ֆիլիֆլօ-Գէրմանլը	»	7	20
Եէնի-Զաղրա	»	8	29
Բաքաշլը մահալլէսի	»	9	20
Գարա-բունար	»	10	25
Թըրնովա	Վիսուլ	11	
Իշպու գաթար պաշլըճա խաթթէն գաթարլարընա միւսաաբէք տըր։			
Սարէմպէյտէն	Հարէքէթ	11	42
Էտիրնէտէն	Հարէքէթ	11	89
		Սապահ	

ԻՄԱԼԱԹ ՄԻՒՏԻՐԻԵԷԹԻ

ՇԱՐԳ ՏԷՄԻՐ ԵՕԼԼԱՐԸ

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԻԼԷ ՔԻԻԶԻԻՔ ԶԷՔՄԷՃԷ ԱՐԱՍԸՆՏԱ ԵՕԼՃՈՒ ԳԱԹԱՐԼԱՐԸ

Եօղ թարիֆասը, 1888 Մայիս 1 տէն իթիպարէն եէնի էսկի տէկիսի

ՍԹԱՍԻՕՆ Տէրսաատէթ Իւզիիք-Զէքմէճէ — ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ

	1	6	8	10	2	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46
	ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ																						
	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ
Սթանպօլ	6 15	6 49	7 17	7 45	8 15	8 41	9 10	10 11	10 37	11 10	11 38	1 49	2 17	2 50	3 46	4 14	4 47	5 16	5 49	6 18	6 44	7 02	7 31
Գում-գաբու	6 27	6 58	7 26	7 54	8 26	8 50	9 19	10 20	10 46	11 19	11 47	1 58	2 26	2 59	3 55	4 23	4 56	5 25	5 58	6 27	6 53	7 11	7 40
Եէնի-գաբու	6 32	7 02	7 30	7 58	—	8 54	9 23	10 24	10 50	11 23	11 51	2 02	2 30	3 03	3 59	4 27	5 00	5 29	6 02	6 31		7 15	7 44
Սամաթիա	6 39	7 08	7 36	8 04	—	9 00	9 29	10 30	10 56	11 29	11 57	2 08	2 36	3 09	4 05	4 33	5 06	5 35	6 08	6 37		7 21	7 50
Եէտի-գուլէ	6 44	7 12	7 40	8 09	8 37	9 04	9 32	10 34	10 59	11 33	12 00	2 12	2 39	3 13	4 09	4 36	5 11	5 38	6 13	6 40	7 02	7 24	7 54
Մագրի-քէօյ	6 57	7 24	7 51	8 21	8 52	9 16	—	10 46	—	11 45	—	2 24	—	3 24	4 21	—	5 23	—	6 25	—	7 14		8 06
Այ-Սթէֆանօս	—	7 33	—	8 30	9 04	9 25	—	10 55	—	11 55	—	2 33	—	—	4 30	—	5 32	—	6 34	—	7 24		8 15
Բիւյիւք-Զէքմէճէ	—	—	—	—	9 14	—	—	—	—	12 03	—	—	—	—	—	—	—	—		—	7 32		—

ՍԹԱՍԻՕՆ Քիիզիիք-Զէքմէճէ Տէրսաատէթ — ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕԼԱՐԸ

	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	1	41	43	45
	ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ																						
	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ
Բիւյիւք-Զէքմէճէ	—	6 40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 40	—	—	—	—	—	—	—	6 02	—	—	—
Այ Սթէֆանօ	6 20	6 49	—	7 45	—	8 40	—	9 43	—	11 10	—	1 49	—	2 50	—	—	—	—	—	6 18	—	7 03	—
Մագրիքէ օյ	6 31	6 59	7 27	7 55	8 23	8 51	—	9 53	—	11 20	—	1 59	—	3 00	3 56	—	4 57	—	5 59	6 27	—	7 13	—
Եէպի-գուլէ	6 43	7 11	7 39	8 08	8 35	9 04	9 38	10 05	11 04	11 32	1 27	2 11	2 44	3 12	4 08	4 41	5 10	5 43	6 12	6 42	7 01	7 25	7
Սամաթիա	6 47	7 15	7 43	8 12	8 39	9 08	9 42	10 09	11 08	11 36	1 31	2 15	2 48	3 16	4 12	4 45	5 14	5 47	6 16	—	—	7 29	7 57
Եէնի-գաբու	6 53	7 21	7 49	8 18	8 45	9 14	9 48	10 15	11 14	11 42	1 37	2 21	2 54	3 22	4 18	4 51	5 20	5 53	6 22	—	—	7 35	8 03
Գում-գաբու	6 57	7 25	7 53	8 23	8 49	9 18	9 52	10 19	11 18	11 46	1 41	2 25	2 58	3 26	4 22	4 55	5 24	5 57	6 26	6 52	7 10	7 39	8 07
Սթանպօլ	7 05	7 33	8 01	8 31	8 57	9 26	10 00	10 27	11 26	11 54	1 49	2 33	3 06	3 34	4 30	5 03	5 32	6 05	6 34	7 00	7 18	7 47	8 15

Ճէսամէթի ազ օլան եիւքլէր պիլա ֆարգ հէր գաթարտա գապուլ օլունուր։ Լաքին ճէսամէթլի եիւքլէր՝ Տէրսաատէթ իլէ Մարքի քէօյ եախօտ անտէն էօթէյլէ հշէեէն գաթարլարտա գապուլ օլունաճագ տըր։

ԻՄԱԼԱԹ ՄԻՒՏԻՐԻԵԷԹԻ